

Rapport från en historisk bokmessa

Bokmässan i Göteborg är delvis en mediehändelse: det skrivs spaltmeter om den innan den ens ägt rum och när den pågår händer det att vissa tv-kanaler sänder direkt ifrån den, som om det vore ett sportevenemang. Till denna höga närvaro av kameror och bevakning kan också läggas utställarnas och arrangörernas direktsändningar på nätet och inspelningar. Men Bokmässan är också en seriös mötesplats mellan författare, bokförlag och intresserad allmänhet där forskning och vetenskap får en relativt stor plats i programmet. Inte bara genom utställarna, till exempel universitet och högskolor, utan tack vare att så många verksamma forskare medverkar i programmet.

Efter några hysteriska dagar på mässan och efter en genombläddring av det mycket digra programmet konstaterade jag bland andra följande namn: Sverker Sörlin, som talade om antropocen (människans tidsålder), Dick Harrison, som presenterade sin nya bok om Tage Erlander, Stéphane Bruchfeld, som pratade om Luthers tänkande, Magnus Linnarsson, som redogjorde för Sveriges riksdag 1620–1985, Sven-Eric Lidman, som höll föredrag om Bibeln, Gunnela Björk, som talade om sin bok om Kata Dahlström och Yvonne Hirdman, som tog upp till diskussion fredsväntan i Folkhemssverige. Den som var intresserad av historia hade fullt upp att hinna med.

Att vara närvarande och synlig på mässan är för många vetenskapsidkare, såväl naturvetare och samhällsvetare som humanister, en del av forskningskommunikationen, den så kallade tredje uppgiften. Jag menar inte att alla måste vara på mässan men Bokmässan i Göteborg utgör ett bra tillfälle att synas och höras. Jag tror dessutom, utan att ha belägg för det, att historiker generellt sett är ganska duktiga på att medverka på Bokmässan. I synnerhet på Forskartorget.

Forskartorget har allt mer blivit en viktig samlingspunkt på mässan för föreläsare från universitet, högskolor, stiftelser, myndigheter, företag och organisationer som arbetar med vetenskap i en eller annan form. Det är som att besöka en oas: utmattad sätter man sig och lyssnar på ett intressant föredrag om till exempel litteraturundervisning i bildningsperspektiv, jakten på DNA från de sista mammutarna och finsk titthållshistoria.

Efter 15 minuter, längre tid håller inte föredragen på, går man vidare, nu stärkt till både kropp och själ med vetenskap och bildning. På Forskartorget kunde man få lyssna till bland andra Jens Ljunggren tala om 1970-talet och känslornas revolution, Bo Lindberg om Nordens Adam Smith (Anders Chydenius), Hanne Sanders om reformationens följder i Sverige, Nils Erik Forsgård om Finland som firar 100 år och Nils Erik Villstrand om året 17, från 1417 och framåt. Det gick även att ta del av ett föredrag om ansikten i mängden, mikrohistoria, för också *Historisk tidskrift* var synlig på Forskartorget! Mikrohistoria var årets temanummer, 2017:3.

Sessionen på Forskartorget var ett samarbete mellan *Historisk tidskrift* och Riksbankens jubileumsfond och medverkade gjorde, förutom undertecknad, även professor Anna Götlind vid Stockholms universitet.

Även om Bokmässan i Göteborg år 2017 säkert kommer gå till historien som tidpunkten när nazister tågade på Göteborgs gator och Liseberg (inte Mässan) stängde sina grindar, är det ändå inte det jag kommer minnas. Det låter kanske klichéartat och banalt men mitt huvudintryck efter att ha hastat från den ena till den andra sessionen och tagit del av alla möjliga föredrag, samtal och presentationer, är att historieämnet och intresset för historia är i högsta grad levande. Med den rapporten och spaningen från en historisk bokmessa tar jag farväl av hösten och ser fram emot en spännande vinter och ett nytt år med nya nummer av *Historisk tidskrift*. Som detta, 2017:4 – mycket nöje!

Stockholms universitet

BO ERIKSSON